2946 1894 ՄԱՅԻՍ 25|6 ՅՈՒՆԻՍ ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ ՆԻՒՍԽԷՍԻ 20 ՓԱՐԱ ٢ ԶԻԼՀԻՃՃԷ ١٣١١ 10ՈՒՆՃՈՒ ՍԷՆԷ

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԱԽՊԱՐ

مجموعهٔ آخبار
اداره‌خانه‌سی بك اوغلنده جادهٔ كبيرده نومرو ٦٥

MEDJMOUA-I-AHBAR
JOURNAL QUOTIDIEN
Bureau; 65 Grand'Rue de Péra

Սէնէլիկ բէշին 50 = 6 այլըղը 25 = Թաշրալարըն սէնէլիկի բօսթա իւճրէթի պիրլէ պէրապէր 75 = շէհիր բօսթասը 30 ղուրուշ տուր ։
Տէրճ խուլէնէճէք իլանաթ իչին ալըլըճա բազարլըգ օլունուր ։
Կազէթաեա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա ։

65 Իտարէխանէմիզ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 25 ՄԱՅԻՍ

ՓԱՆԳ ԼՄՊԷՐԻԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆԸՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Իսթանպօլ իտարէխանէլէրի՝ մահը հալը էֆրէնճինին 7նճի բէնշէնպիհ կիւնիւ գափալը գալաճագլար տըր ։

ՌՕԳԱՄՊՕԼ ՀԻՔԷԱՅԷՍԻ

Ֆրանսըզ մէշհուր միւէլլիֆլէրինտէն Բօնսօն տիւ Թէրայլըն իշպու մուֆասսալ հիքեաեէսինին կիւնճիւ գըսմը պու քէրրէ խիթամ պուլմուշ օլմագլէ, պէշինճի գըսմընա պաշլամըշըզ տըր ։ Ահվալ վէ վէգաիի ղարիպէ իլէ մէմլու օլան մէզքիւր հիքեաեէնին տէրճէմէի լէթաֆէթի վէ ֆէվգէլատէ ճալիպի մէրագ օլտուղու՝ պիլճիւմլէ օգուեանլարըն թաստիգ խուլմէքտէ օլմասը, վէ քիթապըն պիւեիւքլիւկիւ նիսպէթինտէ, ֆիեաթճա սախի էհվէն սաթըլմագտա պուլունմասը ճիհէթիլէ, իլթիրասընը քեաֆֆէի ռօման արզուքէշլէրինէ թավսիէ իտէրիզ ։

Իլթիրասը իչին մաթպաամըզա վէ ղազէթա միւվէզզիլէրինէ միւրաճաաթ խուլմէսի իլան օլունուր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲԱՂԴԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հայ-կաթողիկէ Հասարակութեանս անցեալն յիշատակը շահեկան կրնայ համարուիլ նոր սերնդեան համար ։ — Ամենուս բերանն է թէ Հասարակութիւննիս ժամանակէ մ'ի վեր կորնցուցած է շատ զգացումներ ու սովորոյթներ ։ Թէ քանի՞ն արդար է այս գանգատը յայտնի է այն ուսումնասիրութեամբ որ սովորաբար կ'ըլլուի հին դէմքերուն կամ անձնաւորութեանց նկատմամբ ։ Նախ փոխանակ հեռուն փրփրելու մեր չուրջը պարզուած պարզ իրականութիւններէն անգամ լրջօրէն կրնանք հետեւցնել թէ ստուգիւ փոխուած են մեր գաղափարականները ։ Երբ տաղանդաւոր երիտասարդի մը գործ կը հայթայթենք, այդ աջակցութիւնը կը նկատենք իբր ողորմութիւն, իբր գերագոյն շնորհք ։ այս վատ հանգամանքը տալով մեր ըրած աջակցութեան, մենք զմեզ ստորնացուցած կ'ըլլանք, քանի որ այդպիսեաց օգնելն նուիրական պարտ մըն է ։ Ցայսմ ալ ի գործ չենք դներ ընկերական սկզբունքը ։ Հասարակական մարմիններու դրամ եթէ տրուի իսկոյն կուզենք փառաւորուիլ ։ ո՞չ ապաքէն ցուցամոլութիւնը Հայուն նկարագիրն է ։ կարեւորութիւն չ'ընծայուիր գրիչներու, մինչդեռ քահանան, ուսուցիչը, ուսումնականը պէտք ենք նկատել իբր արժանի մեր հանրային համարման ու քաջալերութեան ։ Երեսի վրայ կը սիրենք ձողել մեր Վարչական մարմինները, և սակայն անոնց վրայ չի գուրգուրալով, անոնցմով չհետաքրքրուելով է որ ներկայացած անտարբեր եղած ենք ։

Ո՛չ, ինչ որ ալ ըսեն, մեր հայրերը այսպէս չէին եղած ․ անոնք իրենց բովանդակ ազնուութեամբն ու պարկեշտութիւններով հանդերձ, հանրութեան օգտակար եղած են իրենց վեհանձնութեամբը, այնպէս որ առանց անոնց մենք ոչինչ պիտի ըլլայինք ։ Գովելի և ընտիր ընտիր յատկութիւններով օժտեալ էին ․ ձեռք կը դնէին անպաշտպան տաղանդաւոր երիտասարդաց վրայ, դրամին չէին զլանար կրթական և հասարակական գործերու, հետաքրքրութեամբ արթուն էին իրենց պարտաւորութիւններու մէջ և միշտ հետեւող՝ Պատրիարքական ժողովոց արտայայտած գաղափարներուն ։

Ուրեմն հաստատուն ուղղութիւն կամ սկզբունք մըն է մեզի պակսող բանը ։ Դժբաղդաբար — որ ծնունդ է յեղյեղուկ մտքի և տկարամտութեան — մեր մէջ մինչեւ իսկ զարգացածները, բոլորովին մոռացութեան դատապարտած են իրենց պարտականութիւնները, այնպէս որ ասկէ 10-20 տարի վերջ, երբ հետզհետէ կորսնցընելու ըլլանք մեր արդի հանրային անձնաւորութիւններն, որոնք ամէնքն ալ արդէն հին սերնդեան կը պատկանին, մարդ պիտի չկարենանք գտնել և ո՛չ մէկ բանի ․ թուլութեամբ կ'անչքացընենք մեր ընտրելագոյն յատկութիւնները ։

Մեր արդի երիտասարդներէն և մեր դպրոցներէն զարգացած և ուսեալ անհատներ կրնան ելնել, բայց պարտաւոր ենք անոնց կրթական և հասարակական գործոց մասին պարտաճանաչութեան և հաստատուն սկզբունքներու լաւ օրինակներ տալ ։ Արդարեւ այդ գործոց նկատմամբ սկզբունքի, հաւատքի անկեղծ ձայներ չենք հասցըներ անոնց, օրինակելի կեանքեր կամ անձեր շատ և շատ քիչ կը ցուցընենք ․ միայն դրամ շահիլ և անտես ընել մեր կրթական և հասարակական պարտքերը, ահա՛ ինչ որ կը սորվեցնենք այդ ճղճիմ սերնդեան ։ Հաւատքի ուսում, զգածման ուսում և պարտաճանաչ գիտակցութեան ուսում, ահա՛ այն միջոցն, որուն օգնութեամբը պիտի ամուր գործենք բարոյական կեանքերնիս, և ասով պիտի կրնանք զարկ տալ մեր դպրոցներուն, մեր ազգային և բարեգործական հաստատութեանց ։ Յ. Ա.

Էրմէնի բաթրիկի էֆ․ ճումաա իրթէսի կիւնիւ Ատլիէ նազըրը բաշա վէ պատէհու Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ կէօրիւշմիւշ տիւր ։

ԽԱՐԻՃԻԷ

ՖՐԱՆՍԱ

Ֆրանսատա եէնի հէյէթի վիւքէլանըն թէշքիլինի եազմըշ իտիք ․ Վիւքէլայի ճէտիտէ հազգընտա ղազէթալարտա պազը մալիւմաթ կէօրիւլմիւշ տիւր ։ Շէօյլէ քի, րէյիսի վիւքէլա Մ. Շարլ Տիւբիւի, տօղուզ սէնէ էվվէլ պիր վիլաեէթ տար իւլ ֆիւնունընտա ֆէյլէսօֆի տէրսի վիրմէքլէ մէշղուլ իքէն, մէպուս ինթիխապ խոլմըշ, վէ սօնրա մէարիֆ նազըրը, րէիսի վիւքէլա, վէ մուախխարըն Մէճլիսի մէպուսան րէիսի օլմուշ տուր ։ Մալիէ նազըրը Մ. Բիւէնգարէ՝ 34-35 եաշընտա պիր կէնճ օլուպ, սապըգ Տիւբիւի գապինէթօսընտա մէարիֆ նէզարէթինտէ պուլունմուշ, վէ շիմտիքի մէմուրիեէթինէ կէչմէզտէն էվվէլ, մալիէ գօմիսիօնունըն մազպաթաճըլըղը թանզիմ էյլէմիշ տիր ։ Մ. Գազիմիր-Բէրիէ գապինէթօսունտան եալընըզ Հարպիէ նազըրը Ժէնէրալ Մէրսիէ վէ Բահրիէ նազըրը Մ. Վիժէ եէնի վիւքէլաեա տախիլ օլմուշլար տըր ։ Ատլիէ նազըրը Մ. Կէրէն տէ ազտէմճէ պու մէմուրիեէթի հիւսնի իւֆա իթմիշ տիր ։ Խարիճիէ նազըրը Մ. Հանօթօ՝ 1853 տէ տօղմուշ, վէ 1886տա մէպուս ինթիխապ խոլմըշ տիր ։ Միւմաիլէյհ՝ Ֆրանսանըն Տէրիսաատէ սէֆարէթի միւսթէշարլըղընտա պուլունմուշ, վէ ուսուլը խարիճիէտէ քէսպի մէլէքէ իթմիշ, էգճիւմլէ շու արալըգ Էվրօպաճա էհէմմիեէթի աշիքեար բէսպ իթմիշ օլան Գօնկօ իւլքէսինտէ էյի մալիւմաթը օլտուղունտան, պունտան էվվէլ Գօնկօ հիւքիւմէթի միւսթագիլէսի իլէ Ֆրանսա մէմալիքի հուտուտունու թայինի իչին, գրալ Լէօբօլտ իլէ իճրայի մուխապէրէ զըմնընտա Պրիւքսէլ կէօնտէրիլմիշ տիր ։ Մէարիֆ նազըրը Մ. Լէյկ՝ 1856 տա տօղմուշ տուր ։ Ավօգաթ, մուհարրիր, շաիր վէ ֆէննի մուսիգիի սէվէնլէրտէն տիր ։ 1885տէն պէրու մէպուսլուգ իթմէքտէ տիր ։ Մ. Պարթու՝ 1862տէ տօղմուշ օլմագլէ, 1886տան պէրու մէպուս տուր, վէ 32 եաշընը իքմալ իթմէզտէն էվվէլ, նաֆիա նէզարէթինի տէրիւհտէ իլէմիշ տիր ։ Պու զաթ՝ Նաթըգպէրտազ, չալըշգան վէ մուտատգըգ պիր քիմսէ տիր ։ Պահրիէ նազըրը Մ. Ֆէլիքս Ֆօր՝ թիճարէթըրգտան իլէրի կէլմիշ տիր ։ վէ 1881տէն պէրու Հավր շէհրինին մէպուսու օլմուշ, վէ օլտուգճա մուհիմ խըտմէթլէրտէ պուլունմուշ տուր ։ Մ. Տէլգասէ՝ միւսթէմլիքեաթ նէզարէթի միւսթէշարլըղը իթմիշ, վէ միւսթէմլիքեաթ բօլիթիգասը հազգընտա, էգճիւմլէ Բէթիւ-պիւքէ Ֆրանսըզ ղազէթասընտա բէք չօգ մուհիմ մէգալէլէր եազմըշ տըր ։ Միւմաիլէյհ հէնիւզ 40 եաշընտա եօգ տուր ։ Թիճարէթ նազըրը Մ. Լուրթի՝ 50 եաշընտա եագըն օլուպ, կէօմրիւք թարիֆալարը միւզաքէրաթընտա իշթիրաք իթմիշ, վէ եէնի մէմուրիեէթինէ չաքէսմէ օլտուղունու իսպաթ էյլէմիշ տիր ։

Հէյէթի ճէտիտէի վիւքէլանըն հայիզի էհէմմիեէթ ճիհէթի՝ եէնի ատէմլէրտէն վէ կէնճլէրտէն միւթէշէքքիլ օլմասը տըր ։ Խայլի սէնէլէրտէն պէրու Ֆրանսաեը իտարէ իտէն հէյէթի մէմուրին պու եէնի գապինէթօ իլէ թէպտիլ օլունուպ, մէմնունիյէթի ումումիէեի մուճիպ օլմուշ տուր ։ Հէյէթի ճէտիտէ՝ միւթէտիլ ճիւմհուրիյէթճիլէրտէն միւրէքքէպ օլուպ, Գազիմիր-Բէրիէտէն մաատա սայիր հէյէթի վիւքէլայի սապըգա ատտ խուլմէքտէ տիր ։

Ֆրանսատա, իւչիւնճիւ տէֆա ճիւմհուրիեէթ թէէսիս օլունտուղունտան, եանի 1870 սէպտէմպրիսինտէն պէրու, 34 վիւքէլա հէյէթի թէպտիլ օլմուշ տուր ։ Իշպու եէնի հէյէթ՝ 35ինճի տիր ։ Իսթիֆա իտէն գապինէթօ՝ 1893 տէքէմպէր 22սինտէ թէշքիլ օլունմուշ, եանի 5 այ 22 կիւն իճրայի վազիֆէտէն սօնրա ինֆիսալ իթմիշ տիր ։ Սօն գապինէթօ՝ պիր սէնէտէն էքսիք էօմրիւ օլան 25 Ֆրանսըզ գապինէթօլարընտան պիրի տիր ։

* * *

Սապըգ րէիսի վիւքէլա Մ. Գազիմիր-Բէրիէ՝ Մէճլիսի մէպուսան րիեասէթինէ ինթիխապ գըլընմըշ տըր ։

ՎԱԹԻԳԱՆ

Շիմտիքէ գատար Ռուսիանըն Վաթիգան նէզտինտէ մէմուրու պուլունան Մ. Իզվօլսքի, պու տէֆա Բաբա հազրէթլէրի նէզտինտէ րէսմէն էլչիլիկէ թային օլունմուշ, վէ Վաթիգան տախի պունա մուգապիլ, Ռուսիա տախիլինտէ պուլունան Գաթօլիքլէրէ, Բէթրէսպուրկ գապինէթօսունըն արզուլէրինէ մուվաֆըգ նասիհաթլարտա պուլունմուշ տուր ։ Պու խուսուսա՝ Գաթօլիք ալէմինճէ, էգճիւմլէ Ֆրանսաճա բէք պիւեիւք հիւսնի թէէսիր հասըլ իթմիշ տիր ։

ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Ճումաա իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ քէշֆ խուլտուկկի վէճհիլէ, Մաճարիսթանտա Վէքէրլէ գապինէթօսու ինֆիսալ իթմիշ, վէ պու ինֆիսալէ, իգտիվաճը մէտէնի գանունու լայիհասը սէպէպ օլմուշ տուր ։ Եէնի հէյէթի վիւքէլանըն թէշքիլի վազիֆէսի՝ գօնթ Խիւէն-Հէտէրվարէ իհալէ գըլընմըշ իսէ տէ, տիւնէ գատար պու վազիֆէ պաշա չըգամամըշ տըր ։ Սօն նիւսխէմիզտէ պէեան օլունտուղու իւզրէ, իգտիվաճը մէտէնի մէսէլէսի պիւթիւն պիւթիւն պէր թարաֆ խուլմըշ օլմաեըպ, անճագ եէնի գապինէթօնուն թէշքիլինտէ, պու պապտէ մուհիմմէ թատիլաթ իճրա խուլընաճագ տըր ։ Եանի եէնի զէվճ ու զէվճէ՝ գայտալարընը իճրա իչին պէլէտիէ մէմուրընա միւրաճաաթլըրընտա, մէմուր՝ «իգտիվաճը րուհանի իսէ տէ պու մուամէլէի րէսմիէի թաստիգ իթտիրմէք» լազըմ կէլտիկինի իխթար իտէճէք տիր, նասըլ քի Բրուսիատաքի իգտիվաճ գանունու տա պէօյլէ տիր ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլկարիսթան էմարէթինին եէնի հէյէթի միւտիրանը չու սուրէթլէ թէշքիլ օլունմուշ տուր ։ Մ. Մ. Սթօիլօֆ՝ րէիսի միւտիրան վէ տախիլիէ միւտիրի, Կէշօվ՝ մալիէ, Ռատօսլավօֆ՝ ատլիէ վէ

մուվագգաթ մէարիֆ, Նաչէվիչ՝ խարիճիեէ վէ մուվագգաթ նաֆիա, Թօնչէֆ՝ զիրաաթ վէ թիճարէթ, միրալայ Բէթգօֆ՝ հարպիեէ.

Պու հէյեէթին թէչքիլի, Սօֆիատա հիւսնի թէէսսիր հասըլ իթմիչ տիր։ Մ. Սթօիլօֆ՝ 40-42 եաշլարընտա օլուպ, պուրատա Բօպէրթ Գօլէճտէ թահսիլ, վէ պատէհու Հայաէլպէրկ տար իւլ ֆինունընտա ֆէննի հուգուգա տէվամիյլէմիչ տիր։ Միւմարիլէյհ՝ լիսանը մատէրզատընտան մաատա, Օսմանլը, Ֆրանսըզ, Ինկիլիզ, Ալման, վէ Բուս լիսանլարընա աշնա տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Թրամվայ շիրքէթինին ալաֆ. մայիստէքի հասըլաթը՝ Պէշիքթաշ խաթթընտա 191.040 պշգ. Տէրիսաատէթ խաթթընտա 182.996 պշգ. Շիշլի խաթթընտա 262.231 ղր. քի ճէման 639.268 ղր. օլմուշ տուր։ 1893տէ այնի այտա հասըլաթ 585.859 ղր. 30 բր. եա պալիզ օլմուշ տուր։ Տիմէք պու սէնէքի մայիստէ 50.480 ղր. 10 բր. Ֆազլա զուհուրա կէլմիշ տիր։

Օսմանլը սիկարէթլէրինին իխրաճաթ շիրքէթինին Տէրիսաատէթ միւտիրի Մ. Բաթրիկ Լանկ, վէ Լօնտրա միւտիրի Մ. Պէրսի Պիւլթ՝ մէմուրիեէթլէրինտէն իսթիֆա իթմիշլէր տիր։

Մըսըր վէրկիսիյլէ թէէմին իտիլմիշ օլան իքի Օսմանլը իսթիգրազընը իլանը պու կիւն Լօնտրատա նէշր իտիլէճէք տիր։ Եէնի թահվիլաթը նէշրի գըյսէթի 94 օլուպ, պիւեիւք գըսմը էսկի հիսսէտարանը եէտինէ կէչէճէք տիր։ Պունլարը սայքի ճիւմլէսի՝ էսկի թահվիլլէրինի եէնիլէր իլէ թէպտիլ իտէճէքլէր տիր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Բազար ագշամը Եըլտըզ սէրայընտա Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գանպօնա իքրամէն պիր զիեաֆէթ քէշիտէ պուլրուլուպ, միւշարիլէյհին մաեէթի իլէ սատրազամ, խարիճիեէ նազըրը, Մատրիտ Օսմանլը էլչիսի Թիւրխան պէյ վէ մապէյնի Հիւմաեուն էրքեանը մէմուրիյնի հազըր պուլունմուշլար տըր։— Մըսրըլը Հալիմ բաշա՝ 69 եաշրատա օլարագ, Ալէմտաղընտաքի չիֆթլիկինտէ վէֆաթ իթմէքլէ, նաշր՝ պա իրատէի սէնիէ Սուլթան Մահմուտ թիւրպէսինին պաղչէսինտէ տէֆն իտիլմիշ տիր։ Միւթէվէֆանը 4իւ էրքէք վէ 4իւ գըզ օլարագ 8 էվլատը օլուպ, սէրվէթի տէ, պիր ըիվաեէթտէ 2 միլեօն, տիկէր ըիվաեէթտէ 3 միլեօն լիրա գատար իմիշ։— Աթինա Օսմանլը սէֆիրի ճէտիտի Շաքիր բաշանը՝ 20 կիւնէ գատար մահէլլի մէմուրիեէթինէ կիտէճէկի իշիտիլմիշ տիր։— Սըրպիա սէֆիրի Մ. Ճօրճէվիչ, պաշ թէրճէման Մ. Թադէոս Թէրխան իլէ պիրլիքտէ Ֆէնէր բաթրիգխանէսինէ ազիմէթլէ, բաթրիգ էֆ. եէ վիզիթա վէրմիշ, վէ բաթրիգ էֆէնտի տէ բազար կիւնիւ իեատէի զիեարէթ իյլէմիշ տիր։— Պիր գաչ Օսմանլը սէնաաթքեարլար՝ տիւմանսըզ պիր նէվ պարութ իմալ իթմիշ օլուպ, խասսա օրտու գօմանտանը Բէուֆ բաշանը թահթը ըիեասէթինտէ միւթէչէքքիւլ պիր գօմիսիօն, պա իրատէի սէնիէ իշպու պարութու իքի տէֆա թէճրիւպէ իթմէքլէ, մէմալիքի էճնէպիեէտէ իմալ օլունան պու նէվ պարութլարտան իւսթիւնլիւկիւ, խուսուսիյլէ քիւչիւք չաբտա Մաուզէր թիւֆէնքլէրինէ բէք միւնասիպ օլտուղու անլաշըլմաղլէ, գօմիսիօն մուֆասսալ պիր մազպաթա թանզիմիյլէ, խաքիբաի Շահանէեէ թագտիմիյլէմիշ տիր։ Շիմտի մէզքիւր պարութուն իմալի իչին պիր ֆապրիգա թէէսսիս իտիլէճէք օլուպ, եէվմիեէ 4.500 օգգա պարութ եաբըլաճաղը մէմուլ տուր։— Բօսթա վէ թէլէկրաֆ նէզարէթի՝ վաբօր շիրքէթլէրինին հէր այ իչին մուայեէն քէլիմէլէրտէ թէլէկրաֆլարընը մէճճանէն քէշիտէ իթմէք, վէ անլէր տէ նէզարէթին մէքթուպլարընը մէճճանէն նագլիյլէմէք իւզրէ, թարաֆէյն արասընտա պիր մուգավէլէնամէ ագտ օլունմուշ տուր։— Մագրրքէօյիւ միւթէպէրանը՝ գարիէի մէզքիւրէեէ իչէճէք թաթլը սու ճէլպի իչին մէրճիինէ պիր իսթիտա թագտիմ իթմիշլէր տիր։— Սըրպիա գրալը Ալէքսանտր՝ յունիսին 15ինտէ Պէլկրաստան հարէքէթլէ, շէհրիմիզէ մուվասլէթ իտիպ, պիր հաֆթա գատար Զաթը հազրէթի Բատիշահիեէ միւսաֆիր օլաճագ տըր։ Գրալը միւշարիլէյհին Վիէննա վէ Պէրլինի տախի զիեարէթ իտէճէկի թէքզիպ օլունուեօր։— Խըտիվը Մըսրը Ապպաս բաշանը վալիտէի միւհթէրէմէսինին եաղ մէվսիմինի կէ չիրմէք իւզրէ տիւն ագշամ եախօտ պու սապահ շէհրիմիզէ մուվասլէթինէ պէքլէնմէքտէ պուլունմուշ տուր։— Թիւրքիատա պուլունան քեաֆֆէի քէօբրիւլէրին վէ եօլլարը մուհաֆազասըյլա եէնիտէն ինշա իտիլէճէքլէրին սիւրաթը ինշասընա նէզարէթ իթմէք իւզրէ, մէմուրլար թայեինինէ պա իրատէի սէնիէ գարար վէրիլմիշ տիր։— Ֆրանգ ֆօրթ պաղչէլէրինին միւֆէթթիշի Մ. Հէրման՝ Իզմիտ-Էնգարէ տէմիր եօլու խաթթընը իքի թարաֆընտա մէյվէտար աղաճլար իլէ սէպզէվաթը հավի պաղչէլէր վէ պաղլար թէշքիլինի պա լահա հիւքիւմէթի Սէնիէեէ թէքլիֆ իթմիշ, վէ պու թէքլիֆինին իճրասը իչին պէհէր 2500 միւրէպպա արշըն եէր իչին 1300 ֆր. մասրաֆ օլաճաղընը պէեան իյլէմիշ տիր։— Թիճարէթ ահտնամէսի ագտը իչին Օսմանլը վէ Ֆրանսըզ մուրախխասլարընը միւզաքէրաթը խիթամ պուլմուշ, վէ մազպաթալարը տէրտէսթի իմզա պուլունմուշ տուր։— Տէվլէթի Ալիէ իլէ Ավսթրիա արասընտաքի թիճարէթ ահտնամէսի միւզաքէրաթը տախի խիթամ պուլարագ, մազպաթալարը իմզալանմըշ տրը։ Իշպու ահտնամէլէր՝ մէճլիսի վիւքէլանը մազպաթասըյլա պիրլիքտէ մապէյնի Հիւմաեուն պաշ քիթապէթինէ իրսալ գըլընաճագլար տըր։— Օսմանլը պանգասը մէմուրլարընա՝ պիրէր այլըգ միւքեաֆաթ իթա գըլընաճաղը խապէր վէրիլմիշ տիր։— Հայվանաթը էհլիեէնին նագլիեէ թարիֆասընը թէնզիլի զըմնընտա Նաֆիա նէզարէթի իլէ Անատօլու տէմիր եօլլարը շիրքէթի արասընտա ճէրէեան իտէն մուխապէրաթը՝ սիւրաթլէ իլէրի կէօթիւրիւլմէսի իչին նէզարէթի միւշարիլէյհաեա էմր վէրիլմիշ տիր։— Բումանիա հիւքիւմէթի՝ շիմտիեէ գատար Էվրօբաի Օսմանիտէ պուլունան Բումանիա մէքթէպլէրինէ վիրմէքտէ օլտուղու սէնէվի 400 պին ֆր. թախսիսաթը պունտան պէօյլէ գաթթ իթմէք ֆիքրինտէ իմիշ։— Իզմիրտէն Տէտէ աղաճա կիթմիշ օլան Օսմանլը պանգասը միւտիրի ումումիսի Սըր Էտկար Վինսընթ՝ Տէրիսաատէթէ կէլմիշ տիր։— Պիր գաչ սէնէտէն պէրու, պանգա վէ տիկէր պազը միւէսսիսաթ կիպի Բէժի իտարէխանէսինտէ տէ գուլլանըլմագտա օլան եազը մաքինալար վասրթասըյլա, մուայեէն զէմանտա քիմին տահա զիեատէ քէլիմէ եազապիլէճէկի անլաշըլմագ իւզրէ, կէչէն կիւն օն մէմուր արասընտա պիր միւսապէգա իճրա իտիլիպ, պու միւսապէգաեա կիրէն մէմուրլարտան Մ. Պրանտէլ՝ 4 տագըգատա 190 քէլիմէ եազապիլմիշ, վէ Յովհաննէս էֆ. Լազեան օնտան ազ էքսիք եազմըշ տրը։ Պիրինճիսինին քէլիմէլէրինտէ 20 վէ տիկէրինտէ 10 եանլըշ կէօրիւլմիւշ վէ պիրինճիլիկի գազանան Մ. Պրանտէլէ 10 լիրա միւքեաֆաթ վէրիլիպ, մաաշընա տա 100ղրշ. զամմ օլունմուշ տուր։— Տիւեունը ումումիեէ մէճլիսի ազասընտան Մ. Լէօն Պէրժէ մէէզունէն Բարիսէ կիթմիշ տիր։— Մօնիթէօր, ճումաա իրթէսի կիւնքի նիւսխէսինտէ, սանսէօր մէմուրընը մէնն իթտիկի պիր ֆրգրաեր տէրճ իթմիշ օլտուղունտան, թէքրարը հալինտէ տիւչարը ճէզա օլաճաղընը միւպէեին մէրճիինտէն պիր իխթարնամէ ալմըշ տրը։— Իթալիա գանունը էսասիսինին 34իւնճիւ սէնէի տէվրիէսի միւնասիպէթիյլէ, Իթալիա թէպտասը, բազար կիւնիւ Հայտար-բաշատա ումումի պաղչէտէ կիւզէլճէ էյլէնմիշլէր տիր։ Իթալիա ժէնէրալ գօնսօլօսու, սէֆարէթ թէրճէմանլարը, Մ. Ֆարնէթթի, Մ. Սիմօնտէթթի վէ սահրլէրի պու էյլէնճէտէ հազըր պուլունմուշլար տրը։ Էօյլէեին զիեաֆէթ վէրիլիպ, պատէլէր նուշ, վէ իտարէի ագտահլար իտիլմիշ տիր։ Պատէհու բագօլարա պաշլանըպ, ագշամա գատար տէվամ իթմիշ տիր։ Էօյլէտէն 3 սաաթ սօնրա սէֆիր գօնթ Գօլլօպիանօ մուվասլէթլէ, հիւսնի գապուլ օլունմուշ տուր։ Սաաթ 10տա ավտէթ վուգու պուլմուշ տուր։— Մէմուրիյնէ Գուրպան պայրամընտան էվվէլ պիրէր մաաշ վէրիլմէք իւզրէ, ագչէ իրսալինէ միւմքին մէրթէպէ թաճիլիթմէլէրի իչին, Մալիեէ նէզարէթի՝ վիլաեաթը Շահանէ իլէ մուխապէրէեէ կիրիշմիշ տիր։— Սիւրֆաթ վէ տիկէր իլաճլար թէրթիպինէ մախսուս պիր ֆապրիգա թէէսսիսի իսթիտա իտիլմիշ տիր։— Գաթլ թէօհմէթիյլէ 18 սէնէտէն պէրու Սիւլէյմանիէ հապսխանէսինտէ վէ քէզա այնի թէօհմէթլէ 13 սէնէտէն պէրու Նապլուս հապսխանէսինտէ մահպուս օլուպ, էլեէվմ իհթիեարլանմըշ պուլունան Ապտուլլահ, Պէլալ, Ազիզ վէ Ալի նամ չախսլարա աֆվը Շահանէ ինաեէթ պուլրուլմուշ տուր։— Աբօսթօլնամ չախս՝ գալպզէնլիքլէ իթհամ իտիլէրէք, կէչէն կիւն Մահքէմէի ճինաեէթտէ ղըեապէն 10 սէնէ քիւրէկէ, հուգուգը մէտենիեէտէն սագըթ օլմաեըպ վէ էվլաքընը զապթընա մահքիւմ օլմուշ տուր։— Մայիս 14տէն 21է գատար շէհրիմիզտէ 208 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր։— Իսթանպօլտա, Զարշուի քէպիրտէ սաաթճը թիւճճարընտան պիրի՝ 6000 լիրա աչըգլա իֆլաս իթմիշ, վէ մազազասը բէսմէն մէօհիւրլէնմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Սիվաս վիլաէթինտէ Ազիզիէ գայմագամլըղը՝ վէքեալէթինտէ պուլունան Սիւլէյման էֆ. եէ, Էրզրումտա Դերջան գայմագամլըղը՝ Տիատին գայմագամը Բաղիպ պէյէ, Վիլաեէթի միւշարիլէյհատա Տիատին գայմագամլըղը՝ Դերջան գայմագամը Եազուպ էֆ. եէ, Պէյրութ վիլաեէթինտէ Հայֆա գայմագամլըղը՝ Իսկէնտէրուն գայմագամը սապըգ Հիւսնի էֆ. եէ, Տիարպէքիր վիլաեէթինտէ Բալու գայմագամլըղը՝ Ավնիեէ գայմագամը Իպրահիմ պէյէ, Ավնիէ գայմագամլըղը՝ Բալու գայմագամը Ալի Ուլուվի էֆ. եէ, Ատանա մէրքէզ պիտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըիեասէթի՝ Թարապլուսը Շամ պիտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըէիսի Էսատ պէյէ, Գօսօվա մէրքէզ պիտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըիասէթի՝ Ատանա մէրքէզ պիտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըէիսի Հասան Ֆէհմի էֆ. եէ թէֆվիզ, Սըրպիա սէֆիրի Մ. Վլատան Ճօրճէվիչ իլէ Բուսիա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը օլուպ, Բէթրէսպուրկ էլսինէի Շարգիեէ մէքթէպի վէ խարիճիէ նէզարէթինտէ թէրճէմանլըգ տաիրէսի միւտիրիեէթինէ թայեին օլունան Մ. Իվանօֆա 1ինճի, վէ Ֆրանսա Ագատէմի ազասընտան վէ Բարիս խասթախանէլէրի սէր ճէրրահլարընտան Մ. Տր. Բօլ Պէրժէեէ 2նճի Մէճիտի նիշանլարը, Հրֆգ իւլսըհհէյի ումումիեէ գօմիսիօնու ազասընտան Տր. Մ. Սթէգուլիեէ ալթուն Իմթիեաղ միտալեասը իհսան պուլրուլմուշ տուր։

ԹԱՇՐԱ ՄԱԼԻՒՄԱԹԸ

Սիվաստա միւհթաճիյնի էհալիեէ 50,000 ղրշ. իհսան վէ թէվզի պուլրուլուպ, պու միւնասիպէթլէ Զաթը հազրէթի Բատիշահիեէ տուալար օգունմուշ տուր։— Պէյրութ միւթէպէրանընտան պիրինին՝ Մարաշ թարիգիյլէ Պիրէճիքտէն Ատանաեա գատար պիր տէմիր եօլու ինշասը իչին հիւքիւմէթի Սէնիէտէն միւսաատէ իսթէմէքտէ օլտուղունու Պէյրութ ղազէթալարը եազըեօրլար։— Մայիս 20եէ գատար Ճիտտէեէ 42,000 Իսլամ հաճիլէր վիրուտ իթմիշ, վէ պունլարըն վէ Հիճազտա սահր ճիհէթլէրին ահվալը սըհհիեէսի պէր քէմալ պուլունմուշ տուր։— Բաթա

թէս զէրրինէ տաիր Էրզրում, Թրապիզօն վէ Սիվաս ճիհէթլէրինէ տէֆթէրլէր կէօնտէրիլէճէք տիր։— Ատանա մէքթուպճուսու սապրգ Ֆէհմի էֆ.է թէգաիւտ մաաշը թախսիս օլունմուշ տուր։—Պու սէնէ ֆիտանլարտա պիր նէվ խասթալըգ զուհուր իթտիկինտէն, Իզմիրտէ պագլա մահսուլու չըգան սէնէտէն նըսֆ պէ նըսֆ ազ օլմուշ տուր։— Էսկիչէտէ թիւթիւն զէրր իտէնլէր՝ Տիւեունը ումումիեէ իտարէսի իբէ քճիլէրէ եաբտըղը կիպի, Բէժինին տէ էյի թիւթիւն եէթիչտիրէնլէրէ միւքեաֆաթ վէրմէսինի իսթիտա իտիեօրլար։— Ճումատա կիւնիւ Աֆիօն Գարահիսարտա խաֆիֆճէ զէլզէլէ հիսս օլունմուշ տուր։—Սրզէրտ իլէ Տիարպէքիր արասընտա ատի վէ թէա հիւտլիւ մէքթուպլարըն նագլի իչին պու քէորէ բօսթա թէէսսիս օլունմուշ տուր։— Թօգաթ, Էրպաա վէ Զիլէ սանճագլարը իչին միւսթահա պէլէտիէ թապիպլէրի թայեինի իլէ, տէրհալ կէօնտէրիլմէլէրինի Սիվասվիլաեէթի Տախիլիէ նէզարէթինէ իչար իլլէմիշ տիր։— Էկինտէ հուպուպաթրն պահալըլըղը սէպէպիլլէ, թարաֆը հազրէթի Շէհրիեարիտէն միւհթաճիյնէ թէվզի օլունմագ իւզրէ 70,000 ղր. իհսան պուլրուլմուշ տուր։ Գօլէրա միւնասիպէթիլլէ թէէսսիս օլունան գարանթինալարտան տօլաեը էհալիի մահէլլիեէ զախիրէ թէտարիքինճէ կիւճլիւք չէքմէքտէ իքէն, պու տէֆա Մալաթիատան օրաեա ասաքիրի Շահանէ մարիֆէթիլլէ 40 եիւք զախիրէ կէօնտէրիլմիշ տիր։— Զախիրէեէ միւհթաճ օլան Բալունուն Պուլանըգ նահիէսինէ՝ Զիրաաթ պանգասը շիւպէսի թարաֆընտան 40,150 ղր. իգրազ իտիլմիշ տիր։

ՎՈՒԳՈՒԱԹԸ ԵԷՎՄԻՅԷ

Ճումատա իրթէսի սապահը Գարաքէօլ քէօբրիւսիւ եագընընտա պիր ինսան նաչը պուլունուպ, լաքին գարաեա չըգարըլըրքէն տէնիզին ալթընա տիւշմիւշ տիւր։ Գըրգ պէ, եաշլարընտա կէօրիւնէն նաչըն իւզէրինտէ աչըգ բէնկլի էլպիսէլէր վար իմիշ։— Քեաղըտխանէտէ 40-45 եաշլարընտա վէ Բում զանն օլունան պիր ատէմին, պօղազընա կէչիրիլէն գուշագլա պօղուլմուշ օլտուղու կէօրիւլմիւշ, վէ շիւպհէ իւզէրինէ պիր գաչ քիշի տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։— Տր. Էֆթիպուլ՝ ճումատա կիւնիւ ֆամիլեասը իլէ տրապա բաքիպէն Քեաղըտխանէտէն ավտէթի էսնատէ, աթլար ալապիլտիկինէ գօշարագ, տիկէր պիր արապանըն իւզէրինէ տիւշմիւշլէր տիր։ Պու միւսատէմէտէ արապաճը ազրրճա եարալանարագ, Ֆրանսըզ խասթախանէսինէ նագլ իտիլմիշ տիր։—Զըգան հաֆթա, միւխթէլիֆ էշեա եիւքլիւ օլարագ Բրէվէզատան կէլմէքտէ օլան պիր Եունան կէմիսի Արագթօս պօղազընը տէօնտիւկիւ սրրատա պաթմըշ, վէ թալֆասընտան իքիսի պօղուլուպ, գաբթանըյլա տիկէր իւչ նէֆէր թալֆասը եիւզէրէք գուրթուլմուշլար տըր։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻԵԷ

Խասթալըզըն պիւթիւն պիւթիւն տէֆ օլմասընա տէկին, կիճէլէրի հիչ պիր լիմանտա բրաթիգա վէրիլմէմէսի Սըհհիէ մէճլիսինճէ գարարկիր օլմուշ տուր։

Սիվաստա գօլէրա միւնտէֆի օլմուշ իսէ տէ, Թօգաթ, Եօզկատ, Զիլէ, Նիքիսար, Սամսօն, Իսկիլիպ վէ Պօղազլըեանտա հիւքմ իթմէքտէ տիր։

Անատօլունուն պազը թարաֆընտա հիւքմ իտէն գօլէրանըն քեամիլէն տէֆի իչին, պու կիւնլէրտէ օրալարա իճապ իտէն աթըպպա վէ մէմուրիյն կէօնտէրիլէճէք տիր։

ԹԻՒՃՃԱՐԻԵԷ

Բիեացամըզըն ահվալը ումումիէսինտէ կէչէն հաֆթա միսիլլու տուրկունլուգ հիւքմ իթմէքտէ օլտուղունու թէքրար իթմէք ֆայտէսիզ տիր։ Պուզտայ մէվրուտաթը տայիմա քէսրէթլի օլտուղունտան, ֆիեաթը թէնէզզիւլէ մէյեալ տըր։ Պու հաֆթա զարֆընտա վիրուտ իտէն 3000 քիլէ սէրթ պուղտաեա, Էտիրնէ վէ Բումէլի մալինին գըյեէսի 22-23 բարատան միւշթէրի զուհուր իթմիշ, վէ վիրուտ իտէն 40 պին քիլէ եումշագ պուղտաերն տէեէրինէ վէ մահէլլի վիրուտինէ կէօրէ քիլէսի 13-14 պչ. ղրուշտան 30 պին քիլէսի սաթըլմըշ, կիրգա վէ ազիմա պուղտայընտան վուգու պուլան 30 պին քիլէ մէվրուտաթա մուգապիլ քիլէսի 14-14 պչ. ղր. տան 10 պին քիլէ էլտէն չըգարըլմըշ, վէ պունտան պաչգա գըյեէսի 15-15 պչ. բր. տան 50 գըյեէ մըսրը, վէ 6-6 ղր. 10 բր. տան 3000 քիլէ տախի արբա սաթըլմըշ, վէ ֆիեաթը 18 բարա բաստէսինտէ պուլունան չավտար իլէ 20-21 բարա օլան եուլաֆ իւզէրինէ մուամէլէ կէօրիւլմէմիշ տիր։ Ունա կէլինճէ, մահալը միւխթէլիֆէտէն 6000 չուվալ կէլմիշ, վէ քեամիլէն սաթըլմըշ, վէ գըյեէսի 10 բարա իթմէքտէ պուլունան քէբէք իւզէրինէ բէվաճլը ախզու իթա միւշահէտէ օլունմուշ տուր։ Հիչ ֆասուլեա սաթըլմամըշ, վէ սարֆիեաթը տախիլիեէ իչին գըյեէսի 47-48 բարատան 100 չուվալ նօհուտ ֆիրուխթ իտիլմիշ, վէ պագլա, սուսամ, քէթէն թօխումու, խաշխաշ, քէնտիր, բամուգ թօխումլարը վէ գուշ օթու իւզէրինէ մուամէլէ վուգու պուլմամըշ տըր։ Հիչ աֆիօն սաթըլմամըշ, վէ գըյեէսի 11-15 ղր. 10 բր. տան 100 պալեա թիֆթիք, 3 պչ. ղր. տան 20 չուվալ Գայսէրիէ ճէհրիսի, 26 ղր. տան 18 չուվալ պէեազ Գայսէրիէ, 21-23 պչ. ղր. տան 57 չուվալ պէեազ Էվէրէք, Եօզկատ, 20 պչ. ղր. տան 28 չուվալ թապիի Էնգարէ վէ Նիյտէ, 15-18 ղր. տան 7 չուվալ սարը Էրզինճան, Նիյտէ վէ գըյեէսի 5 ղր. 10 բր. վէ 5 ղր. 30 բարատան 32 չուվալ չամուր Էվէրէք քի, ճէման 122 չուվալ քիթրէ սաթըլմըշ տըր։ 15 վարիլ ալեա Վիէննա, 72 վարիլ Բուս, 14 վարիլ Մաճարիսթան, 15 վարիլ Պէրլին վէ 22 վարիլ Համպուրկ իսբիրթօսու կէլմիշ, վէ պէհէր 40-41-43 գըյեէսի պիր լիրաեա սաթըլմըշ տըր։ 600 չուվալ գահվէ կէլմիշ, վէ պէհէր 100 գըյեէսի 12, 50-14,50 լիրատան 1500 չուվալ սաթըլմըշ, վէ Թրիէսթէ չէքէրինտէն կէլէն 4 պին չուվալ, պէհէր գանթարը տէեէրինէ կէօրէ, 101-108 ղր. տան քեամիլէն սաթըլմըշ, վէ Օտէսատան վիրուտ իտէն 900 չուվալ տախի 90 ղր. տան էլտէն չըգարըլմըշ տըր։ Հիչ մէվրուտաթ վուգու պուլմաեան Բանկօն բիրինճինտէն 94 ղր. ֆիեաթլա 300 չուվալ սաթըլմըշ, վէ Ճաբօնիա բիրինճինտէն մէվրուտաթ վէ սաթըշ վուգու պուլմամըշ, վէ ֆիեաթընտա հիչ թէպէտտիւլաթ կէօրիւլմէեէն մում տախի պու հալտէ պուլունմուշ, վէ պէհէր սանտըղը 21-21 պչ. ղր. իթմէքտէ օլան Բուս կազը իւզէրինէ բէվաճլը մուամէլէ միւշահէտէ օլունմուշ տուր։

(Թիճարէթ Օտասը զազէթասը)

ՊԱՆԳ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆԸՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէսի 10,000,000 լիրա տըր

Մէրքէզի իտարէսի Գալաթատա տըր։

Իսթանպօլտա, Համիտիէ ճատտէսինտէ Թօմսօն խանընտա, վէ Պէյօղլունտա Տօղրուեօլտա 190 նումէրօլու տաիրէտէ պիրէր շիւպէսի վար տըր։

Լօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր իտարէխանէսի մէվճուտ տըր։

Շիւպէլէր

Անթալիա, Ատանա, Այտըն, Հալէպ, Իոկէնտէրիէ, Էտիրնէ, Էնգարէ, Պաղտատ, Պէյրութ, Պրուսա, Շամ, Գօնիա, Լարնագա, Գահիրէ, Լիմասօլ, Մէրսին, Նազէլլի, Նիգօսիա, Ուշագ, Ֆիլիպէ, Բօրսահտ, Բուսճուգ, Սէլանիք, Սամսօն, Իզմիր, Սօֆիա, Թրապիզօն։

Պանգը Օսմանիէ թահվիլաթ վէ եա պունա միւմասիլ էվրագ տէբօզիթօ իտիլմէսի մուգապիլինտէ, գաթի վատէ իլէ վէ եա հիսապը ճարի իւզրէ ագչէ իգրազ, վէ կէրէք մէմալիքի Շահանէ վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիէ իչին չէք վէ բօլիչա մուամէլաթը իճրա օլունտուղու կիպի, զիգըյմէթ էշեա վէ սէնէտ տախի հըֆզ իտիլիր, վէ հիսապը ճարի աչըլըր։

Պունտան պաչգա մէմալիքի Շահանէ վէ մէմալիքի էճնէպիէտէ գուբօնլար պէտէլինին իսթիֆասը, սէնէտլէր թէէտիեաթը, վէ մէսքիւքեաթ ախզ ու իթասը իլէ պօրսաեա ախտ մուամէլաթ տախի տէրիւհտէ օլունուր։

Պանգը Օսմանի՝ գաթի վատէ իլէ վէ ֆաիզ մուգապիլինտէ ագչէ գապուլ իտէր։ Պու վատէ պիր սէնէլիք օլուր իսէ, ֆաիզինին միգտարը եիւզտէ 2պչ 3 այլըգ օլուր իսէ, ֆաիզ եիւզտէ 1պչ վէ 3 այլըգ օլուր իսէ, ֆաիզ եիւզտէ 1 բաստէսինտէ պուլունուր։

Պանգը Օսմանինին Իսթանպօլ իտարէխանէսի, պալէատէ պէեան օլունան մուամէլաթտան պաչգա, էմթաաի թիւճճարիէ իւզէրինէ ագչէ իգրազ իյլէտիկի կիպի, տէբօզիթօ հալինտէ էշեաի թիւճճարիէ տախի գապուլ իտէր։

Պէյօղլունտաքի շիւպէսի տախի՝ էմթաաի թիւճճարիէ միւսթէսնա օլմագ իւզրէ, եօգարըտա զիքր օլունան պիլճիւմլէ մուամէլաթը խֆա վէ պունտան պաչգա Բումէլի շըմէնտըֆէր թահվիլաթը իլէ Վիլ տը Բարի, Բանամա վէ սաիր իքրամիէլի թահվիլաթա տայիր ախզու իթա մուամէլաթընը իճրա իյլէր։

Իսթանպօլ իտարէխանէսի վէ Պէյօղլու շիւպէսի՝ Բումէլի շըմէնտըֆէր թահսիլաթը բրօմէսլէրի տախի ֆիրուխթ վէ 50 լիրաեա գատար օլմագ իւզրէ եիւզտէ 3 ֆաիզ մուգապիլինտէ հիսապը ճարի իլէ ագչէ գապուլ իտէրլէր։ 2—8

ՊԱՆԳ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆ

31 Յունվար 1894 հալը հազըր

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ	Լիրայի Օսմանի		ՏԻԻԵՈՒՆԱԹ	Լիրայի Օսմանի	
Էսհամ—Սէրմաեէտէն հէնուզ ախզ օլունմամըշ էսհամ	5,500,000		Սէրմաեէ	11,000,000	
Սանտըգ { Ասիթանէտէ	1,355,831	77	Թէտավիւլտէ պանգնօթլար { Ասիթանէտէ	974,911	
Սանտըգ { Շիւպէլէրտէ	517,655	62	Թէտավիւլտէ պանգնօթլար { Շիւպէլէրտէ	»	
Սանտըգտա մէվճուտ սէնէտաթ	2,277,551	88	Էօտէնէճէք գամպիօ	2,170,501	20
Տէվլէթ թահվիլաթը Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ	1,234,000		Խազինէյի Հիւմաեուն հիսապաթը ճարիեէսի—Մաթլուպաթ	»	
Սէնէտաթը միւխթէլիֆէ	4,197,127	88	Հիսապաթը ճարիեէյի միւխթէլիֆէ—Մաթլուպաթ	7,942,904	73
Խազինէյի Հիւմաեուն հիսապաթը ճարիեէսի	1,256,021	69	Մուայեէն վատէլի տէբօզիթօ	1,523,003	20
Հիսապաթը ճարիեէյի միւխթէլիֆէ	4,101,309	45	Իհթիեաթ	483,380	04
Էսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ	4,257,992	42	Թէէտիեէ օլունաճագ թէմէթթիւ	7,177	44
Էմլաք վէ էշեա	81,518	09	Միւթէնէվիեէ	717,839	18
Միւթէնէվիեէ	40,707	99			
	Լ.Օ 24,819,716	79		Լ.Օ 24,819,716	79

Ասլընա միւթապըգ օլտուղու թաստիգ օլունուր.

Միւտիր
[Իմզա] Լ. ԼԱ ՖԻՒԱՆԹ

Միւտիրի ումումի
[Իմզա] ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԹ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ

—

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԼԵՒՈՆ ՏՈԼՍՏՈՅԻ

ԿՐԷՅՑԷՐԵԱՆ ՍՕՆԱՏ

Թարգմանեց

ԽՈՐԷՆ ՏԱՅՐ. ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՍՏԵՓԱՆԷ

Նշանաւոր վիպասանին այն փիլիսոփա-սիրական աշխարհահռչակ երկը կոկիկ ու հարազատ թարգմանութեամբ Հայերէնի վերածուելով՝ Գողթնացեան մաքուր տպագրութեամբ հրապարակ հանուած է այս անգամ և կը վաճառուի յ՚օգուտ Միացեալ Ընկերութեանց Վարժարանաց։

Ամէն ոք փութալու է այս գիրքէն հատ մ՚ունենալ իւր թանգարանին մէջ, որովհետեւ ախորժելի ընթերցման մը հաճոյքէն զատ՝ բազմարդիւն հաստատութեան մ՚ալ օգուտ ընելու գոհունակութիւնը պիտի վայելէ։

Գին 5 դահեկան

Սովորական զեղչ շատկեկ գնողներուն։

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. Կեդրոնատեղին է Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց Գրասենեակը, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցի, Ղալաթիա։

ՊԻՆ ՊԻՐ ՄԱԼԻՄԱԹ

Պիպէրեան Կարապետ էֆ. Թարաֆընտան ճիւզ պէ ճիւզ նէշր օլունուպ, տէօրթ ճիւզի պիր եէրտէ օլարագ պիր գըսմ իթթիպարըյլա հէր մահէլլտէ 40ար բարաեա սաթըլմագտա օլան ինչպու րիսալէի մուֆիտէ՝ մէվատտը ֆէննիեէտէն, սէնայիտէն, սըհհիյէթի պէտէնիեէտէն վէ ալէլխուսուս էհալիմիզ գըսմը ազամընըն մութէլէզզիզ օլտուգլարը լիսանը Թիւրքի իլէ գալէմէ ալընմըշ էսկի վէ եէնի չուարանըն էչարընտան վէ էտէպիեաթը սաիրէտէն պաշգա իտէր պիր էսէր օլուպ, հաիզ պուլունտուղու նամըննա պինաէն չայեան օլմաղլէ, էզհէր ճիհէթ մութալէաեա սէզավար պուլունմագտա տըր։ Թաշրատան ապօնէ օլմաեա արզու իտէնլէր՝ կէօնտէրէճէքլէրի բարանըն միգտարընա կէօրէ, եանի 10 ղր. կէօնտէրէնէ՝ 10 գըսմ, 20 ղրուշա 20 գըսմ կէօնտէրիլէճէք, վէ բօսթա իւճրէթի՝ նաշիրի Պիպէրեան էֆ.եէ աիտ օլաճագ տըր։ Մէքթուպ վէ սաիրէ Սթամպօլտա Սիւնպիւլլիւ խանտա Պիպէրեան մաթպաասընա կէօնտէրիլմէլի տիր։ 3—3

Գալաթա 25 մայիս

Ումումի 24 մայիս գար. գուր.	26	38
Աշըլ. 25 տուպլը գ. ք. գուր.	26	36
Իւնիֆիէ գատ.		—
Սէրի A. Ա. Իսթիգրազ	62	30
» B. Բ. գուր.	39	10
» C. Գ. գ. ք.	28	10
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	115	75
Ագչէ Փայէսի	06	
Լարօր		
Հէվալէ սիզ	04	
ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ		
Պրէյաի Մէնէրալ	8	36
Իսթանպոլ պանգասը	3	20
Սօսիէթէ Ժէնէրալ		
Թրանվայ	5	90
Սօսիէթէ Օթթօման պանգասը	5	
ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ		
Օսմ. լիրասը 100 ղրուշտան Ղր.	1	..
Պէեազ Մէճիտիէ Փարգը	108	
Մէթալիք	97	
Պէշլիք	102	
Ալթըլըգ	103	
Ինկիլիզ լիրասը	110	07
Ֆրանսըզ ալթունու	87	18
Բօլ	90	
Գրէմից ալթունու	51	15
Գաւալօն գայմէսի	8	50
Թահվիլաթը Օսմանիէ	96	
Թահվիլաթը Օսմանիէ գ. ք.		

ՍԱՐԱ

Սինիրլէրին չէքիլմէսի, սինիր խասթալըղը՝ պին տէֆա թէճրիւպէ իտիլմիշ օլան եէկեանէ ուսուլ իլէ քեամիլէն շիֆաեապ օլուրլար։

Թաֆսիլաթը հավի բարօրթօնուն իթասընտան վէ ճէվապ իթասը իչին բօսթա բուլու իրսալինտէն սօնրա, մէքթուպ իլէ սուրէթի թէսավի պէեան օլունուր։

Ամիրտէքի ատրէսէ միւրաճաաթ օլունա։

OFFICE SANITAS
57, Boulevard de Strasbourg
PARIS

ԿԻՒՆԷՇ ՄԱՂԱԶԱՍԸՆԸՆ ԹԷՎՍԻԻ

ԳԱԼԱԹԱՍԱ ԳԱՐԱՔԷՕՅՏԷ ՏԷՆԻ ԽԱՆ ԹԱՃԹԸՆՏԱ ՎԱԳԸ՝

ԿԻՒՆԷՇ ՄԱՂԱԶԱՍԸՆԸՆ ՔԻՒՇԱՏԸ

ՂԱՅԷԹ ՇԷՀՎԷՆ ՖԻՅԱԹԼԷ ԷՕԼՉԻԻ ԻՒՋԷՐԻՆԷ ԷԼՊԻՍԷ

Մ. Շէրլէր Թարաֆընտան թէէսիս օլունմուշ օլան ինչպու էմնիյէթլի մաղազա՝ իմալ իյլէմիշ օլտուղու էլպիսէ, պիչիմլէրի, վէ գումաշլարընըն նէֆասէթի իլէ աչըլման զարֆընտա շէօհրէթ պուլմուշ տուր։

Էլպիսէ տիքտիրէնլէրին ումումը, էէքսէրիսա, ԿԻՒՆԷՇ մաղազասընըն զաէթ էհվէն ֆիաթըլէ էլպիսէ իմալ իթմէքտէ օլտուղունու վէ մէմալիքի Մահրուսէի Շահանէտէ պու գատար էհվէն ֆիաթըլէ հիչ պիր մաղազանըն իմալ իտէմէեէճէկինի թաստիգ իտէպիլիր։

Ֆիաթըն էհվէնիեէթի, մաղազանըն պիրիպիրինտէն ֆարգը օլարագ իքի վագըֆէ իյֆա իթմէքտէ պուլունմասը իլէ թէֆսիր օլունապիլիր. Էվվէլա— Թօբտանճըն— Թէրզիխանէ։ Զիրա օլունան թէրզիխանէնին իշճիլէրի՝ Մ. Շէրլէրին իւչ տէֆա մաղազասընըն զաէթ սիւրաթլէ թէզայիւտ իթմիշ օլան մուշթէրիլէրինին էլպիսէնէ ֆէվգէլատէ մէրագլը օլանլարընը պիլէ մէմնուն իթմէքտէ տիր։

ՖԻԵԱԹ — *Պիր գօսթիւմ 40 Ֆրանգտան եօգարը։ Պիր բարտըսիւ 35 Ֆրանգտան եօգարը։ Պիր բանթալօն 15 Ֆրանգտան եօգարը։*

Կիւնէշ մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէքսիզին հիչ պիր շէյ մուպաաեա իթմէեինիզ։

ՆՕԹԱ — *Պիր սէնէ զարֆընտա Իսթանպոլ վէ Գալաթա շիւպէլէրինիզ 12,000 մուշթէրիեէ էօլչիւ իլէ 42,000 տէն մութէճավիզ գօսթիւմ վէ 10,000 տէն զիեատէ բարտըսիւ իմալ իյլէմիշ տիր։*

)(139)(

ԿԻՃԷ ԱՏԷՄԻ

— Էվվէթ, պիր գըսմընը վէրտի։

— Աճապա, պիր գըսմընը՞ մը։

— Եէտինճի զիեատէ ազչէսի պուլունմատըղընտան, պիր գաչ կիւն պէքլէմէքլիկիմի րիճա իթտի։

— Եալանճը՛։

— Խիստա ալիմ, պէօյլէ տիր։

— Սէօզլէրինիզտէն հիչ պիրինէ ինանմամ. սիզ ազչէեի ալտընըզ, գումար օյնատընըզ վէ ղայպ իթտինիզ։

— Սահիհ տիր. չիմտի մէմնուն օլտունո՞ւզ մու... լաքին ազչէնիզ ուղուրսուզ կէլտի։

Թօհաֆճը գատըն. (գօլլարընը գավուշտուրարագ.) Տիմէք մալըմի խըրսըզլա գաբտըրտըմ։

— Պէնիմ գատար տէյիլ։

— Ջանըն իտէրսինիզ քի, պունու պէօյլէ պրագաճա՞ղըմ։

— Նէ՞ չարէ, էօյլէ եարմազ լաղըմկէլմէճէք տիր։

— Սիզի ղամմազլաեաճաղըմ։

Մարշան. — (պու սէօզէ էհէմմիեէթ վիրմէեէրէք.) Պէնի ղամմազլամա՞գ մը։

— Էվվէթ, սիզի ղամմազլաեաճաղըմ։

— Ֆագաթ քի՞մէ։

— Բօլիս Նէզարէթինէ։

— Հալպուքի բօլիստէն գօրգմաեա, սիզին, պէնտէն տահա զիեատէ սէպէպինիզ օլմալը տըր։

— Կէօրիւրսիւնիւզ։

Մէզպուրէ, ֆիքրինտէ սապիթ վէ չէտին կէօրիւնիւեօրտու։ Մարշան՝ պազը ճիտտէ վէ լաթիֆ սէօզլէր իլէ մէրգումէեի գարարընտան կէրի տուրտուրմաղա պիլմէքտէ իտի իսէ տէ, պու վասըթաեա միւրաճաաթ իթմէք իսթէմէտի. վէ չիտտէթլէ գալգարագ, բարլաեան կէօզլէրինի Թօհաֆճը գատընա աթֆ իթտիկի հալտէ, թէհտիտավէր սուրէթտէ,

— Սազընընըզ, իքինճի թէհտիտինիզի տինլէմէմ, տէտի։

— Ծը՛ռըզ, ազչէմի իատէ իտինիզ։

— Գալմամըշ տըր քի, իատէ իտէեիմ։

— Տիմէք սահիհ տիր. գումար օյնատընըզ վէ ղայպ իթտինիզ, տէյի՞լ մի։

— Քէնտինիզ սէօյլէօրսունուզ։

— Ա՛հ սէֆիլ, զանն իտէրսին քի տաւա ի՞թմէեէճէքմիեիմ։ Էվվէթ, էվվէթ, հաեաթտա օլտուգճա տավա իտէճէեիմ, սէնի հիւքիւմէթին էլինէ վէրէճէեիմ։

Մարշանըն լէհճէսի պիրտէն պիրէ սօլտու վէ վիճտանի տիթրէմէեէ պաշլատը։ Պատէհու պիրինճի տէֆատան տահա զիեատէ թէհտիտավէր թարզտա,

— Քէնտինի սագըն, տէյի թէքրար լատը։

Մատմազէլ Քասվիէ, ինսան գաթլ ու թէլէֆինէ միւսաիտ կէօրիւնէն պիր էվտէ, հէր տիւրլիւ ճինաեէթլէրի իճրաեէ միւգթէտիր պիր ատէմ իլէ եալընըզ օլտուղունու կէօրտիւկիւնտէ, քէնտիսի տէ գօրգմաեա պաշլատը։ Էթրաֆտա տէրին պիր սուսգունլուգ հիւքիւմ իտիեօրտու։ Մէզպուրէ աեաղա գալգըպ, գաբուեա տօղրու իլէրլէտի։ Լաքին Մարշան գարշըսընա կէչէրէք,

— Նէ՞րէեէ կիտիեօրսունուզ, տէյի սիւալ իթտի։

— Ազչէմի վիրմէք իսթէմէտիկինիզ իչին կիտիեօրում, լաքին եարըն իգթիզա իտէն մալիւմաթը ալըրսընըզ։

Պէօյլէ տիեէրէք մատմազէլ Քասվիէ՝ եօլունա տէվամ իթմէք իչին չալըշը մէրգումա չարբըլտը, վէ օ տախի հէմ քիւրհիտտէթ օլտուղունտան, հէմ մէզպուրէնին թէհտիտլէրինտէն վէ հիւքիւմէթին էլինէ թէսլիմ իտիլէճէկինտէն գօրգտուղունտան, իւզէրինէ հիւճում էթ, պօղազընը օլ տէրէճէ չիտտէթլէ սըգտը քի, պիչարէ գատըն գապա պիր սէսլէ, խըրլաեարագ եէրէ եուվարլանտը։ Մարշան մէրգումէնին կէրչի գալտըրմաեա չալըշտը իսէ տէ, իշ իշտէն կէչմիշ օլուպ, պիրուհ հալտէ եէրէ սէրիլմիշ իտուկինտէն, մէրգումուն պաշընտաքի սաչլարը տիքիլտի, վէ գուճագլաեա եաթաղընա եաթըրտը։ Սըրատա, զէվալլընըն իւզիւ մէրմէր կիպի աղարմըշ, կէօզլէրի չուգուրա պաթմըշ, վէ տիլի տախի տըշարը ֆըրլամըշ իտի։

Մարշան՝ օլ վաղըթ տիւշարը տէհշէթ օլարագ,

—Ալ սանա պիւեիւք պիր պէլիեէ քէնտինի գաթլ ու թէլէֆ իթտիմ, տէտի։

Ֆիլվագի Թօհաֆճը գատըն՝ հէր կէօնա հարէքէթտէն տուր օլմուշ օլմասըյլա, հաեաթը թէլինին գաթթ օլմուշ օլտուղունա շիւպհէ գալմատը։ Ալչագ՝ պունուն նաշըսի իլէ խանէսինտէ գալըրսա, օրթատան գալտըրմագ իչին տէ հիչ պիր հազըրլըղը պուլունմամագտա իտի։

Մարշան նէ եաբաճաղընը պիլմէտիկինտէն, քէնտիսի իսկա իթտիկի մուխաթարանըն թէէսսիրիյլէ, շէնտ տագըգա պուտալա կիպիր գալգագալտը, վէ սէպէպինի անլամաեարագ, տէրուհէ օտատա սիւրաթլէ վէճուտէ ույմագ իւրիւտի։ Տիւշիւնէրէք՝ պուլունտուղու վազիեէթտէն գուրթուլմանըն չարէսի օլուպ, լաքին օ գարը վէֆաթ իթմիշ օլտուղու, վէ թէնի բէքլէշմէկէ պաշլատըղը ճիհէթլէ, պու պապտէ իւմիտ գալմամագտա իտի։ Ինչպու ճիսմի գալտըրըպ կէօթիւրմէք միւշքիւլ օլտուղու կիպի, ճիսմի մէզգիւրու բարչալամաեա տախի տիւշիւնտիւ իսէ տէ, պունու եարմազլա, տէրհալ տէրուհը օտա սալտխանէէ թաշըմ, վէ հէր թարաֆ գան իլէ միւլէմմա օլաճաղընտան, պու տախի գաբիլի իճրա տէյիլ իտի։ Նաշըն՝ աչըգ կէօզլէրինի քէնտիսինէ աթֆ իթմիշէսինէ եաթմըշ օլտուղու եաթագա պագըմաեա, մէզգիւր կէօզլէր քէնտիսինի տիւշարը տէհշէթ գըլմագտա իքէն, Մարշան՝ օտանըն պիր քէօշէսինտէ մէվգու օլան սանտըղա պիր արա կէօզիւ իլիշմէքլէ,

— Ա՛հ չու նաշ՝ պու սանտըղա սըղապիլսէ, տէյի միւլահազա իթտի։

Իմտի պու խուսուսու թէճրիպէ իտէրէք, վէ նաշ հէնուզ սըճագ օլտուղունտան էեիլէպիլտիկինտէն, Մարշան ինչպու նաշը սանտըղա գօյտու, վէ գաբաղընը գաբաեարագ, արթըգ նաշըն կէօզլէրի քէնտիսինէ աթֆ օլունմուշ օլմատըղը ճիհէթլէ, ֆիքրի րահաթլանտը։ Շու գատար քի սանտըղը օրատան կէօթիւրմէք իգթիզա իթտիկի հալտէ, պունա եալընըզ իգթիտարը օլմատըղընտան, չարգասըզ կիւեիւզ տիւշարը չըգտը։ Պիւթիւն վիճտանըն սօղուգ պիր թէր գաբլամըշ օլուպ, իգթիրապ ու էնտիշէ գալպինի իսթիլա իթմիշ իտի։ Տիշարտաքի պէյրագ հավասը ալմագլա, պիր տէրէճէ քէնտինի պուլուպ, պիր արա ֆիքրը իթմէկի տիւշիւնտիւ, լաքին նաշըն օրատա պուլունաճաղընը վէ քէնտիսինին արանըլաճաղընը միւլահազա իթմէքլէ, պու խուսուսուն տահա զիեատէ մուխաթարալը իտուկինի միւլահազա իյլէտի։ Իմտի հէր հալտէ նաշը օրատան մահվ ու նապէտիտ իթմէքլիք միւրաճաաթ իտի։

(Տէվամի)